

Japonya'da Siyasi Şiddet ve Japonya'nın Eski Başbakanı Shinzo Abe'nin Öldürülmesi: Nasıl ve Neden?

“İnsanların Japonya hakkında yazdıklarında veya konuştuklarında, Japonya'nın barışçıl, teknolojik olarak gelişmiş ve verimli olduğu gibi klişelere sık sık güvendikleri iddia edilebilir. Gerçekte, durum böyle değil...”

Japonya'da siyasi şiddet nadirdir. 1921'de Takashi Hara, 1930'da Osachi Hamaguchi ve 1932'de Tsuyoshi Inukai, ülke liderinin görevdeyken suikaste uğradığı üç olaydı. 1945'te nükleer saldırıyla harap olan Nagazaki'nin belediye başkanı olarak görev yapan Ichio Itoh, 2007'de öldürüldü.ⁱ

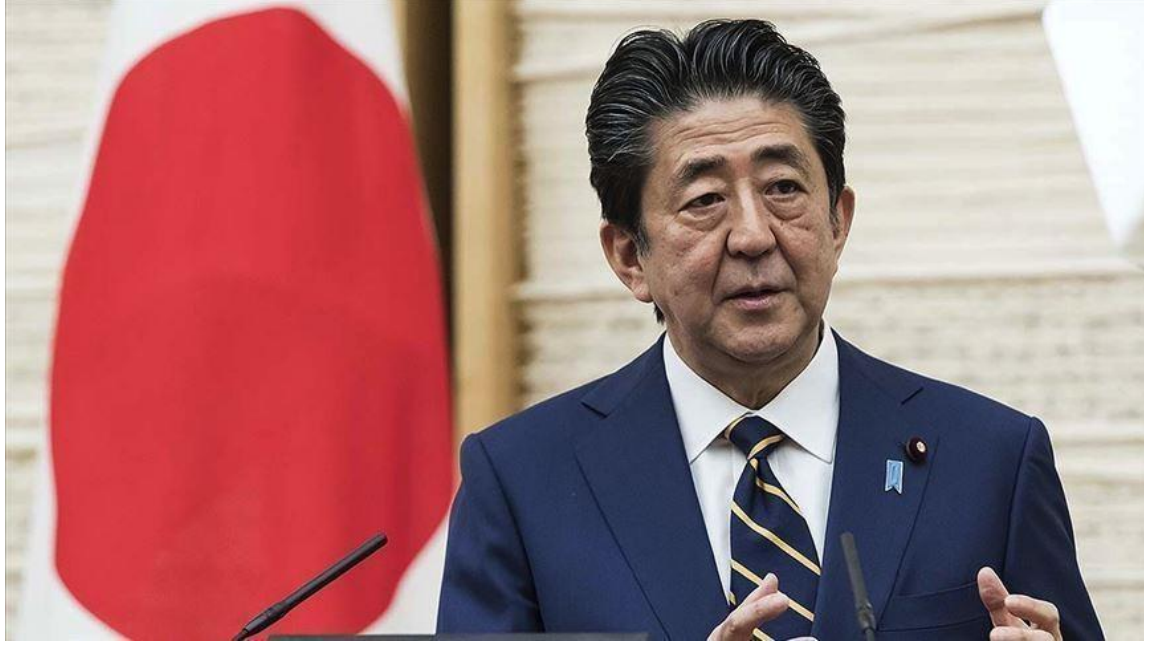
Japonya'nın en uzun süredir görev yapan Başbakanı Abe, batı Japonya'daki bir şehir olan Nara'da bir seçim kampanyası mitinginde konuşurken öldürüldü. 67 yaşındaydı ve Liberal Demokrat Parti'nin en büyük hizbini yönetiyordu. Ancak Abe, 10 Temmuz 2022 Pazar günü Japon Parlamentosu'nun Üst Meclisi'ne seçilmek için yarışan yerel bir adayın lehine konuşuyordu. Japonya Yayın Kurumu-NHK, polisin 41 yaşında olan şüpheli tetikçiyi hemen tutukladığını bildirdi.ⁱⁱ Yaklaşık üç yıldır deniz öz savunma gücünün eski bir üyesi olan, Abe'nin politikasından bıkmış ve Abe'yi öldürmeyi amaçlayan Yamagami Tetsuya, yaptığı askerlik görevinden 2005 yılında ayrılmıştır. Japonya'da silahlı saldırı ve siyasi şiddet nispeten nadir olduğundan, bu olay ülkede büyük bir şok yaratmıştır.ⁱⁱⁱ

Japon başbakanının son suikasti 1931'de, 76 yaşındaki Tsuyoshi Inukai'nin Tokyo'daki dairesinde on bir astsubay tarafından vurularak öldürülmesiydi.^{iv} İnsanların Japonya hakkında yazdıklarında veya konuştuklarında, Japonya'nın barışçıl, teknolojik olarak gelişmiş ve verimli olduğu gibi klişelere sık sık güvendikleri iddia edilebilir. Gerçekte, durum böyle değil. Japonya'da siyasi şiddet tipik olarak aşırı sağcılar tarafından aynı fikirde olmadıkları kişilere karşı işlenir.

Abe'ye saldıran kişinin siyasi kariyeri nedeniyle milliyetçi bir kızgınlıkla hareket etmesi olası değildir. Zira Abe, milliyetçiler tarafından kabul edilebilir bir sağcı gündemi savunmaya devam eden tek Japon liderdir. 2020'de Başbakan olarak istifa ettiğinden bu yana, parti içinde güçlü bir milliyetçi duruş sergilemiştir ve mevcut başbakan Kişida'ya savunmaya daha fazla harcama yapması ve anayasal gündemi iletmesi için baskı yapmıştır.^v Birçok argümanın yanı sıra, Japonya'nın sağcıları arasında güçlü bir şahsiyet olan Abe,

* Md. Nazmul Islam, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (AYBU) Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü ile Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsünde (ULISA) Dr. Öğr. Üyesi ve Türkiye, Asya ve Hint Pasifik Çalışmaları Başkanı olarak görev yapmaktadır.

emperyal Japonya'nın savaş suçlarının destekçisiydi^{vi} ve ABD'nin Asya Pasifik'teki hegemonya çabalarını desteklemiştir.^{vii} Ek olarak, Japonya İmparatorluğu'nun savaş suçlarının abartıldığını veya uydurulduğunu iddia eden, Asya'yı Batı'dan "kurtaran" ve Japon sömürgeciliğini öven faşist grup Nippon Kaigi'nin bir üyesiydi.^{viii} Abe ayrıca Çin ve Kore'nin muhalefetine rağmen Yasukuni Mabedini birçok kez ziyaret etti. Yasukuni Mabedi, Japonya'nın savaş suçlularını barındırmaktadır.^{ix} Ekim 2018'de, Güney Kore Yüksek Mahkemesi, İkinci Dünya Savaşı sırasında köle emeği kullanan Japon şirketlerinin hayatta kalan köle işçilerine 89 bin dolar tazminat ödemesi gerektiği görüşünü yayınladı. Buna karşılık, Abe Kore'ye karşı bir ticaret savaşı ilan etti.^x Ek olarak, Abe döneminde hükümet, Japonya'daki Korelilere karşı sert bir tavır alarak, Japonya'daki Zainichi Korelileri için Joseon okullarına verilen sübvansiyonları iptal etti. Japonya'da Zainichi Korelileri sistemik ayrımcılık ve zorluk yaşıyorlar.^{xi} Abe ayrıca Japon altında iki kat acı çeken Okinawa'yı da hedef aldı. 2019'da Abe, halkının %70'inden fazlasının bir referandumda karşı oy kullanmasına rağmen Okinawa'ya ABD'nin bir askeri üssünü yeniden yerleştirmeyi kabul etti.^{xii} Ayrıca, Abe'nin katilinin, dini grup Touitsu Kyoukai veya Birleşme Kilisesi^{xiii} ile bağlantısı nedeniyle onu hedef aldığına dair başka bir argüman daha var.^{xiv}

“Şu anda ABD politikasının temelini oluşturan özgür ve açık Hint-Pasifik konsepti, yeni Çin’e karşı Shinzo Abe’nin mirası ölümünden çok sonra yaşayacak.”

Olumsuz argümanlar dışında, Abe, Başbakanlık pozisyonunu diğer liderlerden daha uzun süre elinde tutan Japonya'nın en tanınmış politikacısıydı. 2020 yılının Ağustos ayında, ülseratif koliti yeniden ortaya çıkınca, bozulan sağlığı nedeniyle ikinci kez istifa etti. 2006'da 52 yaşında ilk kez göreve geldiğinde, Japonya'nın savaş sonrası tarihinin en genç başbakanıydı.^{xv} Doğuştan seçkin, muhafazakar bir aile tarafından yetiştirilen üçüncü nesil bir politikacı olan Abe, saldırgan, milliyetçi duruşları ve "Abenomic" ekonomi politikalarıyla dikkat çekti. Dönemin başkanı Trump ile yakın bir kişisel dostluk geliştirerek Japonya'nın ABD ile kilit ortaklığını güçlendirmeye çalıştı.^{xvi}

Yukarıdaki konuların dışında, Shinzo Abe'nin dış politika konusundaki görüşleri, ABD ve Asya ortaklıkları, özellikle Hindistan üzerinde derin ve kalıcı bir etkiye sahipti. Hint-Pasifik vizyonu, 2007'de Hindistan'da yaptığı bir konuşmada ortaya kondu ve burada ABD Hint-Pasifik stratejisini şekillendiren ve Dörtlünün yeniden dirilişini şekillendiren oldukça popüler bir figürdü. Şu anda ABD politikasının temelini oluşturan özgür ve açık Hint-Pasifik konsepti, yeni Çin’e karşı Shinzo Abe'nin mirası ölümünden çok sonra yaşayacak.

Endnotes

- ⁱ Syed Iftikhar ve Islam Uddin. (2022). Shinzo Abe murder: Timeline of political assassinations in Japan. Erişim linki: <https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/shinzo-abe-murder-timeline-of-political-assassinations-in-japan/2633396>
- ⁱⁱ Yvette Tan ve Matt Murphy. (2022). Shinzo Abe: Japan ex-leader assassinated while giving speech. Erişim linki: <https://www.bbc.com/news/world-asia-62089486>
- ⁱⁱⁱ Helen Regan, Emiko Jozuka ve Mayumi Maruyama. (2022). Who is Tetsuya Yamagami? What we know about the man suspected of shooting Shinzo Abe. Erişim linki: <https://edition.cnn.com/2022/07/09/asia/shinzo-abe-tetsuya-yamagami-explainer-intl-hnk/index.html>
- ^{iv} Kamal Joshi. (2022). Shinzo Abe Assassinated: Inukai Tsuyoshi, The Last Japan PM Who Was Shot Dead 90 Yrs Ago. Erişim linki: <https://www.republicworld.com/world-news/rest-of-the-world-news/shinzo-abe-assassinated-inukai-tsuyoshi-was-last-japan-pm-to-be-shot-dead-90-years-ago-articleshow.html>
- ^v S. Nathan Park. (2022). Abe's Nationalism Is His Most Toxic Legacy. Erişim linki: <https://foreignpolicy.com/2022/07/14/shinzo-abe-nationalism-japan-korea/>
- ^{vi} Isaac Chotiner. (2022). How Shinzo Abe Sought to Rewrite Japanese History. Erişim linki: <https://www.newyorker.com/news/q-and-a/how-shinzo-abe-sought-to-rewrite-japanese-history>
- ^{vii} Brad Lendon ve Andrew Raine. (2022). 'A free and open Indo-Pacific': With a single phrase, Shinzo Abe changed America's view of Asia and China. Erişim linki: <https://edition.cnn.com/2022/07/20/asia/shinzo-abe-legacy-china-japan-indo-pacific-intl-hnk/index.html>
- ^{viii} Jake Adelstein ve Mari Yamamoto. (2022). The Religious Cult Secretly Running Japan. Erişim linki: <https://www.thedailybeast.com/the-religious-cult-secretly-running-japan>
- ^{ix} Shin Ji-hye. (2022). Shinzo Abe visits controversial shrine, sparks fury in Seoul. Erişim linki: <http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20220421000729>
- ^x Ben Dooley. (2019). Japan Cites 'National Security' in Free Trade Crackdown. Sound Familiar? Erişim linki: <https://www.nytimes.com/2019/07/15/business/japan-south-korea-trade-war-semiconductors.html>
- ^{xi} Steven Borowiec. (2019). The existential crisis facing North Korean schools in Japan. Erişim linki: <https://www.aljazeera.com/features/2019/4/22/the-existential-crisis-facing-north-korean-schools-in-japan>
- ^{xii} Justin McCurry. (2019). Okinawa rejects new US military base but Abe vows to push on. Erişim linki: <https://www.theguardian.com/world/2019/feb/24/okinawa-referendum-rejects-new-us-military-base-but-abe-likely-to-press-on>
- ^{xiii} Mariko Oi. (2022). Shinzo Abe killing: Why a religious group has been put in the spotlight. Erişim linki: <https://www.bbc.com/news/world-asia-62173865>
- ^{xiv} Ben Dooley ve Hisako Ueno. (2022). In Japan, Abe Suspect's Grudge Against Unification Church Is a Familiar One. Erişim linki: <https://www.nytimes.com/2022/07/23/world/asia/japan-unification-church-lawsuits.html?smid=nytcore-ios-share>
- ^{xv} BBC. (2020). Shinzo Abe: Japan's PM resigns for health reasons. Erişim linki: <https://www.bbc.com/news/world-asia-53943758>
- ^{xvi} Jack Detsch ve Amy Mackinnon. (2022). Abe's Legacy Will Outlive Him. Erişim linki: <https://foreignpolicy.com/2022/07/08/shinzo-abe-assassination-japan-indo-pacific-security/>